

Obrazac Metodičkih preporuka za ostvarivanje odgojno-obrazovnih ishoda predmetnih kurikuluma i međupredmetnih tema za osnovnu i srednju školu	
OSNOVNI PODATCI	
Ime i prezime	Davorka Lovrić Vlašić
Zvanje	dipl. učiteljica RN s pojačanim programom iz nastavnog predmeta geografija
Naziv škole u kojoj ste trenutačno zaposleni	OŠ Ivan Goran Kovačić Gora, Petrinja
Adresa elektroničke pošte	davorka.lovric-vlasic@skole.hr
Naslov Metodičkih preporuka	Orijentacija
Predmet (ili međupredmetna tema)	Geografija
Za međupredmetnu temu navesti u okviru kojeg nastavnoga predmeta, sata razrednika ili izvannastavne aktivnosti se izvodi.	
Razred	5. razred osnovne škole
OBVEZNI ELEMENTI	
Odgojno-obrazovni ishod (oznaka i tekst iz kurikuluma predmeta ili međupredmetnih tema objavljenih u NN)	<p>https://narodne-novine.nn.hr/clanci/sluzbeni/full/2019_01_7_145.html</p> <p>GEO OŠ B.5.3. Učenik se orijentira u zavičaju s pomoću topografske karte, plana grada (naselja) i kompasa.</p> <ul style="list-style-type: none">- objašnjava pojam orientacije- određuje glavne i sporedne strane svijeta kompasom- prepoznaje Sjevernjaču na crtežu- nabraja primjere suvremene orientacije (GNSS)- usjeveruje topografsku kartu s pomoću kompasa
Tijek nastavnog sata	<p>Tip sata: obrada novog gradiva</p> <p>Uvod:</p> <ul style="list-style-type: none">- poticanje znatiželje - učenici služe digitalne puzzle- slika kompasa <p>najava cilja i ishoda</p> <p>Glavni dio sata:</p> <ul style="list-style-type: none">- objasniti pojam orientacije- objasniti i odrediti stajalište i obzor

	<ul style="list-style-type: none">- odrediti glavne i sporedne strane svijeta, imenovati ih i engleskim nazivima- nabrojati i opisati primjere tradicionalne i suvremene orijentacije- objasniti dijelove kompasa i način orijentacije kompasom- usjeveriti topografsku kartu i odrediti strane svijeta na karti- objasniti orijentaciju pomoću zvijezde Sjevernjače, opisati način kako prepoznati zvijezdu Sjevernjaču u zviježđu Malog i Velikog medvjeda- objasniti suvremene načine orijentacije <p>Završni dio:</p> <p>Vrednovanje za učenje</p> <ul style="list-style-type: none">- igra potjere – escape room – Orientacija <p>Vrednovanje kao učenje</p> <ul style="list-style-type: none">- rješavanje liste samoprocjene
<p>Opis svih aktivnosti (što rade učenici, a što učitelj/nastavnik)</p>	<p>Aktivnost 1.</p> <p>Učitelj daje upute kako složiti sliku digitalnih puzzli (slika kompas).</p> <p>Učenici samostalno slažu digitalne puzzle.</p> <p>Aktivnost 2.</p> <p>Učenici samostalno u pojmovniku ili rječniku traže objašnjenje riječi orijentacija . Pronađeno značenje jedan učenik čita naglas. Svi učenici prepisuju objašnjenje riječi orijentacija u bilježnicu.</p> <p>Učitelj pomaže pri snalaženju pojmovnikom ili rječnikom te potvrđuje točnost pronađenog objašnjenja riječi orijentacija.</p> <p>Aktivnost 3.</p> <p>Učitelj uz pomoć učenika na primjeru objašnjava pojmove stajalište i obzor.</p> <p>Učenici nakon toga u paru na pripremljenim slikama određuju stajalište i obzor.</p> <p>Aktivnost 4.</p> <p>Ako su učenicima poznate strane svijeta tada jedan</p>

učenik nabraja strane svijeta. Ukoliko učenicima strane svijeta nisu poznate tada čitaju tekst u udžbeniku, crvenom bojom podvlače glavne strane svijeta, a plavom bojom sporedne strane svijeta.

Učitelj na ploči crta ružu vjetrova.

Učenici u bilježnicu crtaju ružu vjetrova i crvenom bojom upisuju glavne strane svijeta, a plavom sporedne strane svijeta. Jedan učenik taj zadatak kredom u boji riješi na ploče kako bi i ostali učenici usporedili točnost svog uratka.

Učitelj provjerava točnost rada učenika.

Aktivnost 5.

Učenici samostalno u digitalnom okružju pronalaze strane svijeta na engleskom jeziku.

Učitelj usmjerava pretraživanje informacija u digitalnom okružju.

Aktivnost 6.

Učenici samostalno čitaju tekst u udžbeniku o tradicionalnim i suvremenim načinima orientacije. U bilježnicu u obliku tablice ispisuju tradicionalne i suvremene načine orientacije.

Učenici čitaju ispisane načine orientacije.

Učitelj dodatno objašnjava navedene načine orientacije.

Aktivnost 7.

Učenici gledaju film Orijentacija topografske karte pomoću kompasa – Svijet geografije
(<https://www.youtube.com/watch?v=t-Ln8jluhEI>)

Učenici su podijeljeni u skupine. Kompasom usjeveruju topografsku kartu i određuju glavne i sporedne strane svijeta.

Učitelj pomaže pri orientaciji kompasom te provjerava točnost orientacije.

Aktivnost 8.

Učitelj pokazuje sliku zvjezdanih neba sa zviježđima Velikog i Malog medvjeda. Pojašnjava poziciju zvijezde Sjevernjače i orientaciju pomoću nje.

	<p>Učenici prepoznaju zvijezdu Sjevernjaču na pripremljenom crtežu, zaokružuju je crvenom bojicom.</p> <p>Aktivnost 9.</p> <p>Učenici u skupini pretražuju informacije u digitalnom okružju kako bi saznali više podataka o GNSS.</p> <p>Učitelj usmjerava pretraživanje informacija u digitalnom okružju.</p>
<p>Sadržaji koji se koriste u aktivnostima</p>	<p>Slika 1. Stajalište i horizont</p> <p>Izvor: http://www.udruzenje-avantur.com/2019/06/10/podrska-medjunarodnog-aerodroma-sarajevo-avantur-kids-projektu/</p> <p>Slika 2. Kompas</p> <p>Izvor: https://www.e-sportshop.hr/kompas-71003.html</p> <p>Slika 3. Zviježđe Velikog i Malog medvjeda, zvijezda Sjevernjača</p>

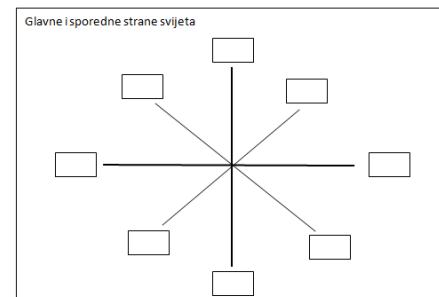
Izvor: <https://blog.meteo-info.hr/djecji-kutak/saznaj/upoznaj-zimsko-nebo/>

Slika 4. Orientacija pomoću Sunca

Izvor: <https://svijetokonas.info/orientacija-u-prirodi/>

Crtež 1. Ruža vjetrova

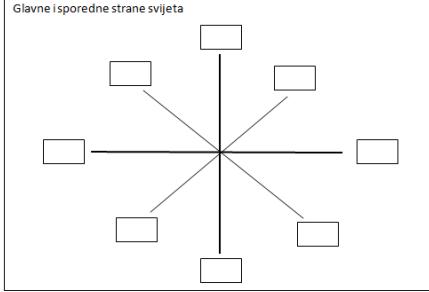
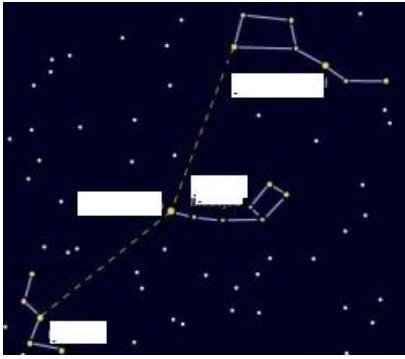

Izvor: autorsko djelo

		Tablica 1.																	
		Tradicionalni načini orientacije	Suvremeni načini orientacije																
Primjeri vrednovanja za učenje, vrednovanja kao učenje ili naučenog uz upute		Izvor: autorsko djelo																	
		<p>Vrednovanje za učenje:</p> <p>- učenici rješavaju igru potrage – escape room – Orientacija. Igra se odvija online. Svaki učenik samostalno rješava pitanja. Pitanja se pojavljuju redoslijedom, a sljedeće pitanje otvara se nakon točno odgovorenog prethodnog pitanja. Pitanja su postavljena tako da učenici do točnog odgovora dolaze rješavajući problemske zadatke koristeći razne besplatne digitalne alate. Igra je završena kad učenici dođu do odgovora postavljenog na početku igre (Gdje živi Markova baka?). Pitanja se odnose na zadane ishode. Na ovaj način svaki učenik, ali i učitelj ima uvid u usvojenost i razumljivost zadanih ishoda.</p> <p>https://forms.gle/pCAjmRXSsmV8JLp9</p>																	
		<p>Vrednovanje kao učenje:</p> <p>Lista samoprocjene. Svaki učenik nakon održanih svih aktivnosti popunjava listu procjene unoseći odgovore koji se odnose na njega.</p>																	
		<table border="1"><thead><tr><th></th><th>Da</th><th>Djelomično</th><th>Treba popraviti</th></tr></thead><tbody><tr><td>Sviđa li ti se ovakav način poučavanja?</td><td></td><td></td><td></td></tr><tr><td>Možeš li uspješno objasniti što smo danas učili?</td><td></td><td></td><td></td></tr><tr><td>Jesi li</td><td></td><td></td><td></td></tr></tbody></table>			Da	Djelomično	Treba popraviti	Sviđa li ti se ovakav način poučavanja?				Možeš li uspješno objasniti što smo danas učili?				Jesi li			
	Da	Djelomično	Treba popraviti																
Sviđa li ti se ovakav način poučavanja?																			
Možeš li uspješno objasniti što smo danas učili?																			
Jesi li																			

	uspješno izvršio/la postavljene zadatke?			
	Jesi li aktivno sudjelovala o/la u radu?			
Vrednovanje naučenog – listić je moguće koristiti na satu sumativnog vrednovanja				
	1. Objasni što je orientacija.			
	2. Na priloženom crtežu crvenom bojom upiši glavne strane svijeta, a plavom bojom sporedne strane svijeta.			
	 <p>Glavne i sporedne strane svijeta</p> A diagram showing a central point connected to eight squares arranged in a circle around it, representing the cardinal and ordinal directions.			
	3. Na crtežu prepoznaj i u odgovarajući pravokutnik upiši gdje se nalazi zvijezda Sjevernjača.			
	 <p>A diagram of the Northern Cross constellation (Sjevernjača) in a starry sky, with dashed lines connecting the stars to form the shape of the cross.</p>			
	4. Nabroji dva suvremena uređaja za orientaciju.			
	5. Topografska karta usmjeruje se pomoću _____.			
Razrađeni problematski zadaci, zadaci za poticanje kritičkog razmišljanja, kreativnosti	Zadaci vezani uz orientaciju u prirodi. Potrebno je odrediti međusobne odnose naselja u odnosu na			

i/ili istraživački zadaci; ovisno o predmetu i nastavnoj temi	<p>strane svijeta. (Pr: Koristeći se kartom odredi koji se grad nalazi Sl od Đakova., U smjeru koje strane svijeta trebaš krenuti da bi od Vukovara došao do Đakova., Promotri crtež: Orientacija pomoću Sunca u podne i odredi strane svijeta.)</p> <p>Zadaci u igri potrage – escape room – Orientacija su problemski zadaci koji potiču kritičko razmišljanje i logičko zaključivanje. Zadaci su koncipirani tako da učenici trebaju otkriti tajni pojam, odigrati neku igru („vješala“, uparivanje parova ili slagalicu), snalaziti se na karti da bi došli do točnog rješenja.</p>
DODATNI ELEMENTI¹	
Poveznice na više odgojno-obrazovnih ishoda različitih predmeta ili očekivanja međupredmetnih tema	<p>Odgovorno-izvodni ishodi drugih predmeta</p> <p>Hrvatski jezik</p> <p>https://narodne-novine.nn.hr/clanci/sluzbeni/2019_01_10_215.html</p> <p>OŠ HJ A.5.3. Učenik čita tekst, izdvaja ključne riječi i objašnjava značenje teksta.</p> <p>Engleski jezik</p> <p>https://narodne-novine.nn.hr/clanci/sluzbeni/2019_01_7_139.html</p> <p>OŠ (1) EJ A.5.1. Razumije kratak i jednostavan tekst poznate tematike pri slušanju i čitanju.</p> <p>Odgovorno-izvodna očekivanja međupredmetnih tema</p> <p>Osobni i socijalni razvoj:</p> <p>https://narodne-novine.nn.hr/clanci/sluzbeni/2019_01_7_153.html</p> <p>osr A.2.2. Upravlja emocijama i ponašanjem</p> <p>osr B.2.2. Razvija komunikacijske kompetencije</p> <p>osr B.2.4. Suradnički uči i radi u timu.</p> <p>Uporaba informacijske i komunikacijske</p>

¹ Sastavni elementi prijave koji omogućuju dodanu vrijednost provedbi javnog poziva. Nisu obvezni, ali nose dodatne bodove u skladu s kriterijima procjene Metodičkih preporuka.

	<p>tehnologije:</p> <p>https://narodne-novine.nn.hr/clanci/sluzbeni/2019_01_7_150.html</p> <p>ikt A 2. 1. Učenik prema savjetu odabire odgovarajuću digitalnu tehnologiju za izvršavanje zadatka.</p> <p>ikt A 2. 2. Učenik se samostalno koristi njemu poznatim uređajima i programima.</p> <p>ikt C 2. 2. Učenik uz učiteljevu pomoć ili samostalno djelotvorno provodi jednostavno pretraživanje informacija u digitalnome okružju.</p> <p>ikt D 2. 2. Učenik rješava jednostavne probleme s pomoću digitalne tehnologije.</p> <p>Učiti kako učiti:</p> <p>https://narodne-novine.nn.hr/clanci/sluzbeni/2019_01_7_154.html</p> <p>uku A.2.1. Uz podršku učitelja ili samostalno traži nove informacije iz različitih izvora i uspješno ih primjenjuje pri rješavanju problema.</p> <p>uku B.2.4. Na poticaj učitelja, ali i samostalno, učenik samovrednuje proces učenja i svoje rezultate te procjenjuje ostvareni napredak.</p>
Aktivnost u kojima je vidljiva interdisciplinarnost	<p>HJ - Učenici samostalno čitaju tekst, pronalaze zadane pojmove i njihovo objašnjenje. Učenici samostalno pronalaze u pojmovniku značenje zadane riječi.</p> <p>EJ – Učenici razumiju riječi koje označavaju strane svijeta na engleskom jeziku.</p> <p>MP Osobni i socijalni razvoj – učenici surađuju prilikom rješavanja zadataka u timu, paze na komunikacijske vještine, uvažavaju tuđe mišljenje te kontroliraju emocije kod netočnih i točnih odgovora na pitanja, posebno u igri potrage.</p> <p>MP Uporaba informacijske i komunikacijske tehnologije – učenici samostalno koriste digitalnu tehnologiju za pronađenje informacija, digitalnom tehnologijom služe se pri izvršavanju zadatka (slaganje puzzli, igra potrage).</p> <p>MP Učiti kako učiti – učenici samostalno traže informacije iz različitih izvora (rječnik, udžbenik,</p>

	<p>digitalno okružje). Učenici na poticaj učitelja samovrednuju svoj proces učenja ispunjavajući listu za procjenu.</p>								
Aktivnosti koji obuhvaćaju prilagodbe za učenike s teškoćama	<p>Učenici zajedno s ostalim učenicima prate nastavu i sudjeluju u radu.</p> <p>Učenici uz pomoć učitelja digitalnim alatom slažu puzzle Kompas s upisanim glavnim i sporednim stranama svijeta. Nakon toga, na pripremljen crtež ruže vjetrova crvenom bojom upisuju glavne strane svijeta, a plavom bojom sporedne strane svijeta prepisujući ih (ili kontrolirajući) s digitalnih puzzli.</p> <p>Učenici u paru s ostalim učenicima usjeveruju topografsku kartu i određuju strane svijeta na karti koristeći ispunjeni crtež ruže vjetrova s glavnim i sporednim stranama svijeta.</p> <p>Učenici uz pomoć predloška prepoznaju zvijezdu Sjevernjaču te je zaokružuju crvenom bojicom na svom radnom materijalu.</p> <p>Učenici igru potrage – escape room – Orijentacija igraju uz pomoć učitelja ili u paru s drugim učenikom.</p>								
Aktivnosti za motiviranje i rad s darovitim učenicima	<p>Učenici koristeći Internet istražuju razliku između romanske i germanske ruže vjetrova.</p> <p>Učenici za domaću zadaču samostalno mogu koristiti GPS na mobilnom telefonu za orijentaciju u prostoru.</p>								
Upute za kriterijsko vrednovanje kompleksnih i problemskih zadataka i/ili radova esejskoga tipa	<p>Problemski zadaci orijentacije u igri potrage – escape room vrednuju se tako da svaki točan odgovor otvara novo pitanje. Završetkom igre učenik je točno riješio sve zadatke.</p> <table border="1"><tr><td>Samostalno točno riješeni svi zadaci</td><td>Učenik je usvojio sve ishode</td></tr><tr><td>Tražena pomoć pri odgovoru na pitanja – do 5 pitanja</td><td>Učenik je usvojio većinu potrebnih ishoda</td></tr><tr><td>Tražena pomoć pri odgovaranju na pitanja – do 10 pitanja</td><td>Učenik je djelomično usvojio potrebne ishode</td></tr><tr><td>Tražena pomoć pri</td><td>Učenik je slabije</td></tr></table>	Samostalno točno riješeni svi zadaci	Učenik je usvojio sve ishode	Tražena pomoć pri odgovoru na pitanja – do 5 pitanja	Učenik je usvojio većinu potrebnih ishoda	Tražena pomoć pri odgovaranju na pitanja – do 10 pitanja	Učenik je djelomično usvojio potrebne ishode	Tražena pomoć pri	Učenik je slabije
Samostalno točno riješeni svi zadaci	Učenik je usvojio sve ishode								
Tražena pomoć pri odgovoru na pitanja – do 5 pitanja	Učenik je usvojio većinu potrebnih ishoda								
Tražena pomoć pri odgovaranju na pitanja – do 10 pitanja	Učenik je djelomično usvojio potrebne ishode								
Tražena pomoć pri	Učenik je slabije								

	<p>odgovaranju na pitanja – više od 10 pitanja</p> <p>Tražena pomoć pri odgovaranju na sva pitanja</p>	<p>usvojio potrebne ishode</p> <p>Učenik nije usvojio potrebne ishode.</p>
Projektni zadaci (s jasnim scenarijima, opisima aktivnosti, rezultatima projekta, vremenskim okvirima)		
Poveznice na multimedijске i interaktivne sadržaje	<p>Orijentacija - igra potrage – escape room</p> <p>https://forms.gle/Ug8xm6y59epoWSch8</p> <p>Izvor: autorsko djelo</p> <p>Svi zadaci u igri potrage napravljeni u digitalnim alatima autorsko su djelo:</p> <p>https://learningapps.org/display?v=pmx7op37a19</p> <p>https://learningapps.org/display?v=p3pq8zqd219</p> <p>https://learningapps.org/display?v=pssgueio519</p> <p>https://jigsawplanet.com/?rc=play&pid=1b325468c0cb</p> <p>Puzzle – Kompas</p> <p>https://www.jigsawplanet.com/?rc=play&pid=26e2aa69035a</p> <p>Izvor: autorsko djelo</p> <p>Film: Orijentacija Topografske karte pomoću kompasa – Svijet geografije</p> <p>Izvor: https://www.youtube.com/watch?v=t-Ln8jluhEI</p>	
Prijedlozi vanjskih izvora i literature	<p>http://www.kartografija.hr/old_hkd/obrazovanje/prirucnici/gpspoc/gpspoc.htm</p>	